

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124204553
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:3124204553.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Holecovej, členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v spore žalobcu A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., v konaní zastúpený: URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181 proti žalovanej Formula 2P, a.s., so sídlom Petra Bezruča 68, 911 01 Trenčín, IČO: 36 322 431, o splnenie povinnosti, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22Cb/84/2024-67 zo dňa 6. novembra 2024, takto

rozhodol:

- Odvolanie žalobcu proti napadnutému výroku I. rozhodnutia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22Cb/84/2024-67 zo dňa 6. novembra 2024 odmieta.
- Rozhodnutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22Cb/84/2024-67 zo dňa 6. novembra 2024 v napadnutom výroku II. a III. potvrdzuje.
- Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím vo výroku I. návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, vo výroku II. žalobu žalobcu zamietol a vo výroku III. žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej obchodnej spoločnosti uloženia povinnosti umožniť mu na základe ustanovenia § 183a zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) nahliadnuť do Zápisnice z valných zhromaždení za obdobie 2018-2023; Zmlúv o predaji bytov, ktorých výstavba práve prebieha a výška prijatých záloh, zároveň na akom účte je o nich účtované; Finančného plánu súvisiaceho s výstavbou bytového domu; Hlavné knihy analytické za obdobie 2018-2023; Účtovné denníky za obdobie 2018-2023; Saldokonto pohľadávok a záväzkov za obdobie 2018-2023; Bankové výpisy spoločnosti za obdobie 2018-2023; Zoznam všetkých prijatých a vystavených faktúr za obdobie 2018-2023; Štruktúra a vznik záväzkov voči spoločníkom za obdobie 2018-2023 (ďalej len „požadované listiny“), a to v sídle spoločnosti žalovaného v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že je jedným z akcionárov žalovanej vlastníaci 204 ks akcií s menovitou hodnotou jednej akcie 332,- Eur, ktorých menovitá hodnota predstavuje 20 % základného imania. Právo nahliadnuť do požadovaných listín žalobca odvodzoval od skutočnosti, že ide o listiny, ktoré sa na základe osobitného predpisu ukladajú do zbierky listín. V predošlom období viackrát

žiadal žalovanú o právo nahliadnúť do listín obchodnej spoločnosti z dôvodu preverenia, či dochádza k naplneniu účelu, pre ktorý bola spoločnosť založená, ktorým je podnikanie s cieľom dosiahnutia zisku. Na tieto dopyty žalovaná nereagovala. V rámci predsporovej výzvy zo dňa 26.2.2024 požiadal žalobca žalovanú o nahliadnutie do listín obchodnej spoločnosti. Výzva bola žalovanou prevzatá dňa 12.3.2024, sedemdnáňová lehota z predsporovej výzvy uplynula dňa 19.3.2024. Ani na uvedenú žiadosť žalovaná nereagovala. V priebehu konania potvrdil, že v súvislosti so svojou žiadosťou o nahliadnutie do požadovaných listín bol zo strany žalovanej vyzvaný na úhradu vecných nákladov, avšak požadovanú sumu 2,- Eur za stranu považuje za spôsob žalovanej odoprieť mu toto právo. Poprel tvrdenie žalovanej, že by na mimoriadnom valnom zhromaždení v sídle žalovanej boli požadované listiny pripravené k nahliadnutiu. Poukázal na upovedomenie zo dňa 25.3.2024 ako i na list zo dňa 19.4.2024, v ktorých okrem iného namietal konanie žalovanej po odmietnutí nahliadnutia do požadovaných listín. Uviedol tiež, že má dôvodnú obavu z negatívneho vývoja výkonu podnikateľskej činnosti žalovanej, ktorá vyplýva z jeho vedomosti o enormnom náraste záväzkov z obchodného styku za roky 2018-2022, ktoré vzrástli zo sumy cca 74.000,- Eur na cca 470.000,- Eur. Poukázal aj na zverejnený oznam v inzertných novinách PARDON, v ktorých bola zverejnená výzva neurčitému okruhu subjektov, ktorí majú pohľadávky voči žalovanej, aby sa hlásili. Podľa žalobcu je možné dôvodne pochybovať o platobnej schopnosti žalovanej.

4. Žalovaná navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Namietala nedostatok skutkových tvrdení, ktoré by preukazovali danosť žalobou uplatneného nároku. Poukázala na to, že dňa 11.11.2023 bola žalobcovi zaslaná písomnosť, ktorou bol žalobca vyzvaný na úhradu nákladov za vyhotovenie kópií požadovaných listín. Žalobca uvedený poplatok neuhradil a požiadal o osobné nahliadnutie do listín, ktoré sa zkladajú do zbierky listín. Dňa 20.3.2024 boli v sídle spoločnosti pripravené listiny, ale žalobca tento termín nevyužil.

5. Súd prvej inštancie v konaní považoval za nesporné, že žalobca je akcionárom žalovanej obchodnej spoločnosti. Poukázal na ustanovenie § 183a ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého akcionár má právo nahliadnúť v sídle spoločnosti do listín, ktoré sa ukladajú do zbierky listín podľa osobitného zákona a vyžiadať si kópie týchto listín alebo ich zaslanie na ním uvedenú adresu, a to na svoje náklady a nebezpečenstvo. Ako spornú medzi sporovými stranami súd prvej inštancie vyhodnotil otázku, či listiny, do ktorých žalobca podľa žalobného návrhu žiada nahliadnúť, sú listinami, ktoré sa ukladajú do zbierky listín podľa osobitného zákona, pričom listiny, ktoré sa ukladajú do zbierky listín, sú vymenované v ustanovení § 3 ods. 1 zák. č. 530/2003 Z.z.. Súd prvej inštancie prijatie napadnutého rozhodnutia odôvodnil tým, že nárok žalobcu nahliadnúť do ním požadovaných listín nepovažoval za preukázaný.

6. Zo žalobcom požadovaných listín sa v § 3 ods. 1 zák. č. 530/2003 Z.z. nachádza len jedna z požadovaných listín, a to zápisnice z valných zhromaždení za obdobie 2018-2023. Uvedené listiny boli podľa skutkových zistení súdu prvej inštancie poskytnuté žalobcovi k nahliadnutiu v sídle spoločnosti dňa 20.3.2024 v čase po skončení mimoriadneho valného zhromaždenia žalovanej obchodnej spoločnosti od 13,00 hod. do 14,00 hod. Žalobca v predmetnom spore neuviedol žiadne skutkové tvrdenia o dôvode, pre ktorý do týchto listín nenahliadol, a teda relevantne nepoprel skutkové tvrdenia žalovanej obchodnej spoločnosti, že táto umožnila žalobcovi nahliadnúť v určenom čase do listín, ktoré sa ukladajú do zbierky listín podľa osobitného zákona.

7. Pokiaľ ide o zvyšné požadované listiny, do ktorých žalobca žiadal nahliadnúť (Zmluvy o predaji bytov, ktorých výstavba práve prebieha a výška prijatých záloh, zároveň na akom účte je o nich účtované; Finančný plán súvisiaci s výstavbou bytového domu; Hlavné knihy analytické za obdobie 2018-2023; Účtovné denníky za obdobie 2018-2023; Saldokonto pohľadávok a záväzkov za obdobie 2018-2023; Bankové výpisy spoločnosti za obdobie 2018-2023; Zoznam všetkých prijatých a vystavených faktúr za obdobie 2018-2023; Štruktúra a vznik záväzkov voči spoločníkom za obdobie 2018-2023), tieto v ustanovení § 3 ods. 1 zák. č. 530/2003 Z.z. nie sú vymenované medzi listinami, ktoré sa ukladajú do zbierky listín, a teda sa na ne nevzťahuje ani právo akcionára obchodnej spoločnosti podľa § 183a Obchodného zákonníka do takých listín nahliadnúť. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti doplnil, že žalobca odvodzoval svoj nárok na nahliadnutie do uvedených listín od ustanovenia § 3 ods. 1 písm. i) zák. č. 530/2003 Z.z., iné zákonné ustanovenie či právny predpis, na základe ktorého by ním požadované listiny mali byť listinami, ktoré sa ukladajú do zbierky listín a ktorý by zakladal nárok žalobcu podľa § 183a Obchodného zákonníka na nahliadnutie do týchto listín, nekonkretizoval.

8. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia ďalej vyplýva, že žalobca navrhol prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia o skončení trestného konania. Súd prvej inštancie vyhodnotil návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný, pretože žalobca v návrhu na prerušenie konania žiadnym spôsobom nekonkretizoval trestné konanie, do skončenia ktorého by toto súdne konanie malo byť prerušené, keď k návrhu žalobcu na prerušenie konania bolo priložené len oznámenie žalobcu o podozrení zo spáchania trestného činu, pričom v samotnom návrhu na prerušenie konania neboli uvedené žiadne skutkové tvrdenia, ktoré by prerušenie konania odôvodňovali. Podľa súdu prvej inštancie preto neboli splnené dôvody pre prerušenie konania podľa § 164 CSP, pretože nebolo preukázané, že by prebiehalo také trestné konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie súdu v súdnej veci.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 250 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v celom rozsahu odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

11. V podanom odvolaní žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že nevyhovel jeho návrhu na prerušenie konania. Poukázal na skutočnosť, že predmetom žaloby je domáhanie sa práv žalobcu, ktorý je ako akcionár ukrátený na svojich akcionárskych právach v podobe práva na nahliadnutie do listín spoločnosti. Žalobca podal dňa 04.11.2024 trestné oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu pre skutky, ktorými došlo k obmedzeniam na akcionárskych právach žalobcu tak, ako tomu bolo aj v tomto súdnom konaní, a ktorých sa mali dopustiť osoby tak zo strany akcionárov, ako aj osoby zo strany štatutárov spoločnosti. Je preto potrebné, aby orgány činné v trestnom konaní prešetrili žalobcom uvádzané skutky a náležite objasnili stav veci. Tieto informácie môžu objasniť aj podstatné otázky týkajúce sa tohto konania, a to vo vzťahu k tomu, či došlo k obmedzeniam na akcionárskych právach (zo strany podozrivých osôb), vrátane práv na nahliadnutie a ak áno, aké boli dôvody, ktoré viedli osoby k obmedzeniu žalobcu, v akom rozsahu boli obmedzené práva akcionára, kto stojí za obmedzením na právach žalobcu a podobne. Nakoľko civilné konanie nedokáže v takom rozsahu objasniť vec, ako trestné konanie, ktoré sa riadi vyhľadávacou zásadou, bolo namieste prerušiť civilné konanie, pretože z výsledkov trestného konania môžu byť zodpovedané otázky potrebné pre civilné konanie, a preto sa súd prvej inštancie mal riadiť ustanovením § 162 ods. 1 písm. a) CSP a konanie prerušiť, nakoľko jeho rozhodnutie preukázateľne záviselo od otázky, ktorú nebol v tomto konaní oprávnený riešiť.

12. Žalobca ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie konštatoval splnenie zákonných podmienok pre nahliadnutie žalobcu do zápisníc z valných zhromaždení za obdobie 2018 - 2023. Podľa súdu prvej inštancie z dokazovania vyplynulo, že tieto mu boli po skončení mimoriadneho valného zhromaždenia poskytnuté. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na listinný dôkaz žalobcu - vyjadrenie akcionára zo dňa 19.04.2024, v ktorom žalobca odôvodňoval nemožnosť nahliadnutia z dôvodu pobytu v zahraničí, z čoho vyplýva účelové konanie žalovaného, ktorý vedel, že sa na valnom zhromaždení dňa 20.03.2024 nezúčastnil a napriek tomu mu umožnil nahliadnuť do listín len v obmedzenom rozsahu výlučne tohto konkrétneho dňa 20.03.2024, a to len v časoch od 13:00 do 14:00. Takto realizované sprístupnenie nahliadnutia žalobcu považuje za neprípustné a nesúladne s právom. Súd prvej inštancie mal nárok žalobcu minimálne v časti o nahliadnutie do zápisníc z valných zhromaždení jednoznačne priznať, nakoľko žalovaná v rozpore s dobrými mravmi a účelovo obmedzila žalobcu na nahliadnutie len v čase jeho absencie, keď mala vedomosť o jeho neprítomnosti. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 08.07.2004 sp. zn. 21Cdo/70/2004.

13. Vo vzťahu k ostatným listinám, na ktoré sa podľa záverov súdu prvej inštancie nevzťahuje právo akcionára na nahliadnutie, mal žalobca za to, že všetky listiny požadované žalobcom sú dôvodne požadované v súlade so zákonom, pričom žalobca nemá povinnosť konkretizovať zákonné ustanovenia predpisu umožňujúce mu nahliadnuť do predmetných listín spoločnosti. Ak raz právny poriadok nahliadnutie umožňuje, súd v zmysle zásady iura novit curia nemá vyžadovať od žalobcu označenie konkrétneho ustanovenia. Súd prvej inštancie sa preto nedostatočne zaoberal vecou, keď z aktuálne platnej právnej úpravy vyvodil vo vzťahu k zostatku požadovaných listín nedôvodnosť žaloby.

14. Žalovanej bolo odvolanie žalobcu doručené na vyjadrenie dňa 30.01.2025 do jej elektronickej schránky. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

15. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací bol pri rozhodovaní o odvolaní viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem, na prejednanie odvolania odvolací súd pojednávanie nenariadil (§ 385 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodnutie verejne vyhlásil, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Banskej Bystrici (§ 378 ods. 1 a § 219 ods. 1, ods. 3 CSP). Odvolací súd dokazovanie nezopakoval a nedoplnil, preto bol podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

16. Súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania konštatujúc nesplnenie podmienok na prerušenie konania podľa § 164 CSP. Žalobca podal odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu v celom rozsahu, teda i v rozsahu jeho výroku I. o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 164 CSP. Podanie odvolania proti výroku I. napadnutého rozhodnutia odôvodnil tým, že súd prvej inštancie sa mal riadiť ustanovením § 162 ods. 1 písm. a) CSP a konanie prerušiť, nakoľko jeho rozhodnutie preukázateľne záviselo od otázky, ktorú nebol v tomto konaní oprávnený riešiť

17. Podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

18. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

19. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

20. Podľa § 357 písm. n) CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164 CSP.

21. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

22. V rámci inštitútu prerušenia konania je odvolanie podľa § 357 písm. n) CSP prípustné len proti uzneseniu, ktorým bolo konanie podľa § 164 CSP prerušené, či už na návrh, alebo bez návrhu. Ak súd na návrh strany konanie nepreruší resp. návrh na prerušenie konania zamietne, nejde o prerušenie konania. Odvolanie proti negatívnemu rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 357 písm. n) CSP prípustné nie je. Odvolací súd ďalej dopĺňa, že pokiaľ súd prvej inštancie v poučení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k všetkým jeho výrokom všeobecne uviedol, že proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie, ani nesprávne poučenie o prípustnosti odvolania zo strany súdu prvej inštancie nezakladá žalobcovi právo na jeho uplatnenie. Pokiaľ možnosť podať odvolanie nie je zákonom stanovená, potom ani odvolací súd (bez zreteľa na poučenie súdu prvej inštancie) odvolanie žalobcu proti výroku I. napadnutého rozhodnutia za prípustné považovať nemohol. Aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5 Sžf 47/2010 zdôraznil, že skutočnosť nesprávneho poučenia účastníkov konania o prípustnosti opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu nezakladá procesnú legitimitáciu jeho uplatnenia, keďže jeho prípustnosť je ex lege vylúčená. Na závere odvolacieho súdu o neprípustnosti odvolania proti výroku I. napadnutého rozhodnutia preto nemohlo nič zmeniť ani nesprávne poučenie súdu prvej inštancie o možnosti podať odvolanie. Ak potom žalobca podal návrh na prerušenie konania podľa § 164 CSP a súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozhodnutia jeho návrh zamietol, proti rozhodnutiu, ktorým konanie prerušené nebolo, ust. § 357 písm. n) CSP podanie odvolania nepripúšťa, preto odvolanie žalobcu proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie bol odvolací súd povinný podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

23. Vzhľadom na dôvod, pre ktorý bolo potrebné odvolanie tejto časti odmietnuť, sa odvolací súd nezaoberal obsahom odvolania a ani vecnou správnosťou odvolaním napadnutého výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie.

24. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v podanom odvolaní tvrdil, že súd prvej inštancie mal konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací len pre úplnosť dodáva, že podľa tohto zákonného ustanovenia je súd povinný obligatórne konanie prerušiť, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Musí ísť o tzv. prejudiciálnu otázku, ktorej podstata spočíva v tom, že kým sa nerozhodne o prejudiciálnej otázke, nie je možné rozhodnúť o otázke, ktorá je od posúdenia prejudiciálnej otázky závislá, pričom súčasne musí platiť, že o prejudiciálnej otázke musí rozhodnúť iný súd alebo iný orgán. Zákon v ust. § 194 ods. 1 CSP vo všeobecnosti ustanovuje, že prejudiciálne otázky môže súd v civilnom konaní posúdiť sám, bez ohľadu na to, či vec patrí alebo nepatrí do jeho právomoci, a bez ohľadu na otázku príslušnosti. Práve v ust. § 193 CSP však taxatívnym spôsobom vymedzuje prípady, ktoré ako prejudiciálne v tomto režime riešiť nemôže. Riešenie týchto otázok je len v kompetencii príslušných súdov (orgánov) a ich rozhodnutiami je súd viazaný. V zmysle § 193 CSP je súd viazaný i rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal.

25. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca dňa 05.11.2024 podal vo veci žiadosť o odročenie pojednávania, ktorú odôvodnil tým, že podal trestné oznámenie a zároveň požiadal súd o prerušenie konania do času právoplatného rozhodnutia o skončení trestného konania. Ako prílohu podaného návrhu predložil potvrdenie o podaní trestného oznámenia s konštatovaním, že sa týka predmetu sporu. Prílohu návrhu tvorila prvá strana podania s názvom „Vec: Oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu - § 221 podvod, § 239 poškodzovanie veriteľa, § 259 skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie“ s pečiatkou Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 04.11.2024. Pokiaľ potom aj žalobca návrh na prerušenie konania odôvodňoval podaním trestného oznámenia, iba v prípade, ak by od rozhodnutia príslušného orgánu v tejto veci záviselo posúdenie dôvodnosti žaloby, iba vtedy by bol dôvod na prerušenie tohto konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP. Žalobca žiadne takéto skutočnosti v podanom návrhu na prerušenie konania neuviedol. Odvolacie tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie mal konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP na podklade žalobcom podaného trestného oznámenia nenachádza podklad v obsahu spisu súdu prvej inštancie, pretože žalobca vo svojom návrhu na prerušenie konania netvrdil, že správne posúdenie sporu záviselo od posúdenia konkrétnej prejudiciálnej otázky, ktorú nie je v tomto konaní súd prvej inštancie oprávnený riešiť a ktorá bude záväzne vyriešená v rozhodnutí o skončení trestného konania. Na podklade obsahového vymedzenia návrhu na prerušenie konania (§ 124 ods. 1 CSP) preto súd prvej inštancie správne vychádzal zo záveru, že sa jedná o návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 164 CSP, keď neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že aj v podanom odvolaní žalobca len všeobecne poukázal na to, že z výsledkov trestného konania „môžu byť zodpovedané otázky potrebné pre civilné konanie“, ktoré v podanom odvolaní ale nijak nekonkretizoval.

26. Pokiaľ žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že požadované listiny s výnimkou zápisníc z valných zhromaždení za obdobie 2018 – 2023 (zmluvy o predaji bytov, ktorých výstavba práve prebieha a výška prijatých záloh, zároveň na akom účte je o nich účtované, finančný plán súvisiaci s výstavbou bytového domu, hlavné knihy analytické za obdobie 2018 – 2023, účtovné denníky za obdobie 2018 – 2023, saldokonto pohľadávok a záväzkov za obdobie 2018 – 2023, bankové výpisy spoločnosti za obdobie 2018 – 2023, zoznam všetkých prijatých a vystavených faktúr za obdobie 2018 – 2023, štruktúra a vznik záväzkov voči spoločníkom za obdobie 2018 – 2023), nie sú v ustanovení § 3 ods. 1 zákona č. 530/2003 Z.z. vymenované medzi listinami, ktoré sa ukladajú do zbierky listín, a teda sa na ne nevzťahuje ani právo akcionára obchodnej spoločnosti podľa § 183a Obchodného zákonníka do takýchto listín nahliadnuť, žalobca svoju odvoláciu argumentáciu obmedzil len na tvrdenie, že má za to, že všetky listiny požadované žalobcom sú dôvodne požadované odvolávajúci sa na zásadu lat. „iura novit curia“ (súd pozná právo). Z obsahu odvolania žalobcu je potom možné vyvodiť, že žalobca spochybnil správnosť právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie, avšak odvolávajúci sa na zásadu, že právo pozná súd, v odvolaní nešpecifikoval žiadne konkrétne dôvody nesprávnosti právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie, teda nevysvetlil, z akého zákonného ustanovenia vyvodzuje svoje právo nahliadnuť do konštatovaných listín.

27. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo

ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd súhlasí so žalobcom v tom smere, že strany konania nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Je úlohou súdu preskúmať, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy. Ak aj strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/25/2018).

28. Pre odvolacie konanie však súčasne platí, že prieskumnú činnosť odvolacieho súdu v súlade s dispozičnou zásadou vymedzil odvolateľ v odvolaní, ktorým napadol rozsudok súdu prvej inštancie. Dispozičná zásada sa podľa právnej doktríny prejavuje ako v konaní pred súdom prvej inštancie, tak aj pred odvolacím súdom, ktorého zahájenie je v rukách odvolateľa, preto predmet odvolacieho prieskumu určuje odvolateľ. Názor, že za obsahové vymedzenie odvolania zodpovedá odvolateľ, bol vyslovený aj v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Bdo/47/2022 zo dňa 19.10.2023). Rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie, resp. doplní v lehote na podanie odvolania, keďže podľa § 380 ods. 1 CSP platí, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný a podľa § 365 ods. 3 CSP platí, že odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Viazanosť odvolacími dôvodmi znamená, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní môže prihliadať len na také pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré odvolateľom boli uplatnené a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo, s výnimkou väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok a na ktoré odvolací súd podľa § 380 ods. 2 CSP prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Iné pochybenia súdu prvej inštancie odvolací súd nezisťuje. Uvedenie dôvodov, z akých sa rozhodnutie považuje za nesprávne, t.j. uvedenie odvolacích dôvodov je aj zákonnou obsahovou náležitosťou odvolania podľa § 363 CSP. Splnenie zákonnej povinnosti uviesť odvolacie dôvody však neznamená, že odvolateľ len uvedie niektorý z odvolacích dôvodov taxatívne upravených v § 365 ods. 1 CSP, ale povinnosť uviesť odvolacie dôvody znamená, že odvolateľ musí ním tvrdený dôvod nesprávnosti rozhodnutia aj obsahovo vymedziť, a teda musí uviesť tvrdenia a argumenty, ktoré zistenia, závery a postupy súdu prvej inštancie sú nesprávne a z akých dôvodov. Pretože zákonný imperatív vyjadrený v § 373 ods. 1 in fine CSP neumožňuje vyzývať odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov, lehota na podanie odvolania limituje odvolateľa nielen v povinnosti uviesť dôvody nesprávnosti napadnutého rozhodnutia, ale aj v povinnosti tvrdené odvolacie dôvody obsahovo vymedziť.

29. Žalobcom akcentovaná zásada civilného konania *iura novit curia* spôsobom presadzovaným žalobcom v jeho odvolaní by znamenala, že povinnosťou odvolacieho súdu je vyhľadať a uplatniť právne normy, podľa ktorých by bolo možné jeho odvolaniu (žalobe) vyhovieť, pričom ale žalobca, ktorý bol v celom priebehu konania i právne zastúpený, argumentáciu týkajúcu sa aplikácie konkrétnych ustanovení, z ktorých by vyplýval jeho nárok na nahliadnutie do ním špecifikovaných listín (s výnimkou zápisníc z valných zhromaždení za obdobie 2018 – 2023), v odvolaní neuplatnil napriek tomu, že mu bolo jasné stanovisko súdu prvej inštancie na podklade konkrétnej citácie právnych predpisov a odôvodnenia vo vzťahu k petitu návrhu, prečo súd prvej inštancie jeho nárok nepovažoval podľa hmotného práva za preukázaný. Odvolaciemu súdu ale neprináleží *ex offio* vyhľadávať ďalšie možné dôvody prípustnosti či dôvodnosti odvolania, a to ani pokiaľ ide o možnosť právneho posúdenia uplatneného nároku podľa inej právnej normy. Odvolateľ nesprávne stotožňuje rozsah prieskumnej právomoci odvolacieho súdu, ktorý je oprávnený vykonať iba cielený prieskum napadnutého rozhodnutia na podklade konkrétnych odvolacích námietok, s konaním na súde prvej inštancie, keď oproti konaniu pred súdom prvej inštancie v rámci odvolacieho konania platí viazosť odvolacieho súdu dôvodmi a rozsahom dovolania okrem konkrétne ustanovených výnimiek (§ 379 a § 380 ods. 2 CSP). Opačný výklad by nutne viedol k dôsledku, že by odvolací súd musel nahradiť procesnú aktivitu odvolateľa tým, že sám vyhľadá dôvody, pre ktoré je nutné považovať napadnuté súdne rozhodnutie za nesprávne, čím by mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania a práva na spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje

súd (PL. ÚS 43/95). Preto odvolaciemu súdu neprináleží, aby bez príslušnej argumentácie, teda bez kvalitatívneho vymedzenia odvolacích dôvodov, sám vyhľadával alebo si dokonca domýšľal, v čom podľa žalobcu spočívajú dôvody nesprávneho právneho posúdenia sporu zo strany súdu prvej inštancie, a nahrádzal v tomto smere nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa, teda aby v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania zasahoval do sporu v prospech žalobcu.

30. Kým teda v prvoinštančnom konaní je posúdenie právneho podkladu pre uplatnený nárok plne v rukách súdu bez ohľadu na právne argumenty žalobcu v podanej žalobe, v odvolacom konaní je nesprávnosť takého posúdenia preskúmateľná len na základe námietok, na ktorých uplatnenie zákon kladie adresné požiadavky, ktorými je súd vyššej inštancie viazaný (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 188/2025). Odvolateľom zmieňovanú zásadu iura novit curia preto nemožno vykladať tak, že zbavuje odvolateľa uviesť vlastné argumenty týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Pokiaľ potom žalobca nespochybnil správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie, že nemá nárok na nahliadnutie do požadovaných listín (s výnimkou zápisníc z valného zhromaždenia) v zmysle § 183a Obchodného zákonníka v spojení s § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 530/2003 Z.z., žiadnou takou právnou argumentáciou, ktorá by správnosť tohto záveru relevantne spochybňovala, ale v odvolaní len poukázal na odôvodnenosť uplatneného nároku a zásadu súd pozná právo, neuviedol konkrétne dôvody nesprávneho právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie. Odvolanie žalobcu preto odvolaciemu súdu v tejto časti ani neumožnilo prieskum napadnutého rozhodnutia, pretože odvolaciemu súdu nebolo známe stanovisko dovolateľa, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie.

31. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie vo vzťahu k zápisniciam z valných zhromaždení za obdobie 2018-2023 vychádzal zo skutkového zistenia, že tieto listiny boli poskytnuté žalobcovi k nahliadnutiu v sídle spoločnosti dňa 20.3.2024 v čase po skončení mimoriadneho valného zhromaždenia žalovanej obchodnej spoločnosti od 13,00 hod. do 14,00 hod., pričom žalobca v predmetnom spore neuviedol žiadne skutkové tvrdenia o dôvode, pre ktorý do týchto listín nenahliadol, a teda relevantne nepoprel skutkové tvrdenia žalovanej obchodnej spoločnosti, že táto umožnila žalobcovi nahliadnuť v určenom čase do listín, ktoré sa ukladajú do zbierky listín podľa osobitného zákona. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na listinný dôkaz žalobcu - vyjadrenie akcionára zo dňa 19.04.2024, v ktorom žalobca odôvodňoval svoju nemožnosť nahliadnutia z dôvodu pobytu v zahraničí, a preto mal súd prvej inštancie nárok žalobcu minimálne v časti o nahliadnutie do zápisníc z valných zhromaždení jednoznačne priznať, nakoľko žalovaná v rozpore s dobrými mravmi a účelovo obmedzila právo žalobcu na nahliadnutie len na čas jeho absencie majúci vedomosť o jeho neprítomnosti.

32. V súvislosti s touto odvolacou argumentáciou odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP. Ust. § 366 CSP upravuje takzvané „novoty“ v odvolacom konaní. V tomto ustanovení je uvedené, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, týkajú sa vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie neprihliadol na vyjadrenie akcionára zo dňa 19.04.2024, v ktorom žalobca odôvodňoval svoju nemožnosť nahliadnutia do zápisníc z valných zhromaždení za obdobie 2018-2023 z dôvodu pobytu v zahraničí, o čom mal mať žalovaný vedomosť a napriek tomu umožnil žalovanému nahliadnuť do týchto listín v obmedzenom rozsahu výlučne dňa 20.03.2024 len od 13:00 do 14:00, z obsahu súdneho spisu vyplýva, že sa jedná o skutkové tvrdenie žalobcu, ktoré predniesol až v odvolacom konaní. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na znenie § 132 ods. 2 CSP, podľa ktorého opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Pokiaľ potom aj vyjadrenie akcionára zo dňa 19.04.2024 tvorilo obsah súdneho spisu v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyvodzovať si z tohto dôkazu rozhodujúce skutočnosti, ale bolo povinnosťou žalobcu si pred súdom prvej inštancie splniť náležite svoju povinnosť tvrdenia a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti v prospech ním uplatneného nároku. Žalobca až v odvolacom konaní vyvodil skutkové tvrdenia z dôkazu žalobcu zo dňa 19.04.2024, ktorý mal žalobca k dispozícii už pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd konštatuje, že na podklade časových reálií uplatnenia prostriedkov procesného útoku zo strany žalobcu, medzi ktoré patria aj

skutkové tvrdenia (§ 149 CSP), v súdnej veci nemohol dospieť k záveru, že odvolateľ toto skutkové tvrdenie bez svojej viny nemohol uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto sa jedná o tzv. neprípustnú novotu v odvolacom konaní. Takýto prostriedok procesného útoku preto už nebolo možné v odvolaní použiť a preto naň odvolací súd neprihliadol. Žalobcovi sa preto v podanom odvolaní nepodarilo relevantne spochybníť ani správnosť záveru súdu prvej inštancie, že žalovaný žalobcovi umožnil nahliadnuť do zápisníc z valných zhromaždení za obdobie 2018-2023 (a preto sa nemôže domáhať na súde uloženia tejto povinnosti žalovanej z dôvodu, že si ju nesplnila dobrovoľne).

33. Žalobca podal odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, teda aj v rozsahu závislej III. výrokovej vety o náhrade trov konania, avšak žalobca neuviedol žiadnu odvolaciu argumentáciu, prečo v tomto rozsahu považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, a teda žalobca osobitne neumožnil odvolaciemu súdu ani prieskum napadnutého rozhodnutia v rozsahu závislej III. výrokovej vety o trovách konania. V zmysle § 262 ods. 1 CSP síce platí, že o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, to však neznamena, že v prípade odvolania podaného odvolateľom proti závislému výroku o náhrade trov konania by odvolací súd mal správnosť rozhodnutia o trovách konania vyhodnocovať ex offa, resp. bez odvolacej argumentácie odvolateľa, ale aj pri posudzovaní správnosti závislého výroku je odvolací súd viazaný a limitovaný tvrdeniami a argumentmi uvedenými odvolateľom. Odvolací súd preto dospel k záveru, že správne rozhodol súd prvej inštancie o trovách prvoinštančného konania s využitím zásady úspechu vo veci upravenej v § 255 ods. 1 CSP, keď žalovanej, ktorá bola v konaní v celom rozsahu úspešná, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

34. Odvolací súd zároveň pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme len všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Odvolací súd sa preto zaoberal len tými skutočnosťami, ktorých posúdenie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie o odvolaní, keď odvolací súd bol odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal výlučne v zmysle dôvodov uvedených žalobcom v podanom odvolaní, ktorými sa žalobcovi vecnú správnosť preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho výrokoch II. a III. spochybníť nepodarilo. Odvolací súd zároveň konštatuje, že v konaní nezistil také vady procesných podmienok, na ktoré odvolací súd prihliada aj vtedy, ak neboli stranami uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP).

35. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd na základe obsahového vymedzenia odvolania žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej II. a III. výrokovej vete vecne správne, preto ho podľa § 287 ods. 1 CSP v tejto časti potvrdil.

36. Rozhodnutie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti napadnutému výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a III. je rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom končí, a preto podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP bolo povinnosťou odvolacieho súdu rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania. Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa podľa § 396 ods. 1 CSP použijú aj na odvolacie konanie.

37. Vo vzťahu k odmietnutiu odvolania žalobcu smerujúceho proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že žiadne z ustanovení § 255 a nasl. CSP o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie výslovne neupravuje rozhodovanie o náhrade trov konania v prípade odmietnutia odvolania. Vzhľadom na dôvod, pre ktorý bolo potrebné odvolanie žalobcu odmietnuť, odvolací súd sa nezaoberal obsahom odvolania a ani vecnou správnosťou odvolaním napadnutého výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto rozhodnutie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania je v tejto časti rozhodnutím procesným a nie rozhodnutím vo veci samej. Ustanovenie § 255 CSP upravuje rozhodovanie o náhrade trov konania v rozhodnutí vo veci samej, čo nie je daný prípad, na danú procesnú situáciu tak podľa názoru odvolacieho súdu primerane dopadá ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, ktoré upravuje rozhodovanie o trovách konania v prípade zastavenia konania, kedy súd nerozhoduje vo veci samej, ale vydáva procesné rozhodnutie (o zastavení konania), ktorým sa končí konanie. O

náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu k napadnutému výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie preto odvolací súd pri absencii výslovnej právnej úpravy s využitím čl. 4 ods. 1 CSP rozhodoval podľa § 256 ods. 1 CSP per analogiam, ktoré je čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci. Pretože žalobca zavinil odmietnutie odvolania tým, že odvolanie podal voči rozhodnutiu, proti ktorému zákon podanie odvolania nepripúšťa, žalovanému ako protistrane v časti odmietnutia odvolania žalobcu proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie patrí proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k napadnutým výrokom II. a III. odvolací súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, patrí v tejto časti proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP per analogiam žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

38. O výške trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).